

Van
KING

Aan
Deelnemers Adviesgroep Informatievoorziening
CC
Chris Batist (IMG 100.000+), Arend van Beek (VIAG)

Tijd/locatie
9:30 – 15:00 uur (inclusief lunch)
Regardz La Vie, Lange Viestraat 351, Utrecht

Betreft/datum
Notulen Adviesgroep Informatievoorziening 10 maart 2017

Leden:

- Brenda de Graaf (IMG 100k+, gemeente Den Haag)
- Ivo van Zitteren (IMG 100k+, gemeente Breda)
- Tom Fränzel (IMG 100k+, gemeente Apeldoorn)
- Marten Alberts (IMG 100k+, gemeente Leiden)
- Paul Stokkermans (VIAG, gemeente Uden)
- Patrick Castenmiller (VIAG, gemeente Hoorn)
- Rob Heimering (VIAG, gemeente Heerhugowaard)
- Casper Ficke (VIAG, gemeente Purmerend)
- Ellen van der Steen (VIAG, gemeente Apeldoorn)
- Eelco Hotting (IMG 100k+, gemeente Haarlem)
- Theo Peters (KING)
- Jeffrey Gortmaker (KING)

Afwezig
Eelco Hotting, Brenda de Graaf

Te gast
Wim Bakkeren

1. Opening

Brenda en Eelco hebben zich afgemeld. Theo heet Wim Bakkeren welkom als gastspreker.

Theo zal 31 maart op de leveranciersbijeenkomst een presentatie geven over een visie op het gegevenslandschap en het los trekken van applicaties van de data laag. Theo gaat ook met VNG in gesprek hierover en zal dit bestuurlijk aankaarten.

Theo heeft overleg met het Kadaster over de Wkpb. De opbouw van het register gaat veranderen met de Omgevingswet. Kadaster zal een aanbodaag gaan instellen met API structuur. Theo is voornemens een experiment te gaan doen om een collectieve gemeentelijke cloudfunctie daarop aan te sluiten. Hij zoekt een paar gemeenten die kunnen helpen het proces bij een publieke beperking in beeld te brengen om de benodigde functionaliteit vast te stellen. Bedoeling is dat de constructie aansluit bij de Omgevingswet. Wellicht gaan we dit verzoek nog breder uit zetten. In elk geval heeft Hoorn aangeboden om mee te doen.

2. Samenwerkingsverbanden en GDI

Wim werkt aan een DA2020 project dat de knelpunten in beeld moet brengen die samenwerkingsverbanden ervaren bij het gebruik van de GDI. Samenwerkingsverbanden zijn enigszins onderbelicht. Dit soort organisaties wordt vaak vergeten binnen ontwikkelingen en voorzieningen. Deze organisatievorm komt echter steeds vaker voor. Fase 1 van inventarisatie is afgerond. In huidige fase is men bezig om deze resultaten te toetsen bij andere samenwerkingsverbanden en GDI voorzieningen. Ook wordt gekeken naar de oorzaken, worden knelpunten uitgediept om vervolgcacties en oplossingen te inventariseren. Functionele samenwerkingsverbanden vallen ook binnen de scope indien gebruik wordt gemaakt van de GDI.

Toekomstige GDI-voorzieningen zijn hier niet in mee genomen. Er wordt wel een programma van eisen opgeleverd voor andere en toekomstige landelijke voorzieningen om te voorkomen dat weer dezelfde fouten worden gemaakt t.a.v. samenwerkingsverbanden.

Problemen lijken zich vooral voor te doen rondom de BRP en DigiD. Daarnaast liggen knelpunten hoofdzakelijk bij mandatering en of een samenwerkingsverband zelf een rechtspersoonlijkheid heeft. De juridische status van de organisatie heeft consequenties voor de organisatie van het samenwerkingsverband in de uitvoering en ICT en of deze als zelfstandige orgaan gebruik kan maken van voorzieningen.

Gewenst is om vanuit een samenwerkingsverband maar één applicatie en één database voor alle gemeenten die daaronder vallen, samen te gebruiken. Maar in de praktijk vraagt de GDI voorziening een scheiding in datadistributie en één aansluiting op de applicatie per gemeente. Daardoor moeten samenwerkingsverbanden alsnog meerdere aansluitingen hanteren. Dit zorgt voor meer beheer, updates, auditlast enz.

Vanuit de VIAG is gevraagd om de juridische status van organisaties en bijbehorende consequenties verder uit te diepen en bestuurlijke aandacht te geven. Deze actie zou binnen dit project weer gestimuleerd kunnen worden. Er zijn echter ook allerlei juridische, bestuurlijke en personele keuzes die ten grondslag liggen aan de keuze voor een samenwerkingsverband en de status ervan. Dat zijn niet alleen IT en efficiency voordelen. Bestuurlijk ligt delegatie of mandatering heel gevoelig.

Ook bij de Digicommissaris en Regieraden zijn samenwerkingsverbanden niet vertegenwoordigd. Daarmee wordt hun invloed indirect omdat ze moeten lobbyen via de individuele gemeenten. Dat doet de meerwaarde van een samenwerkingsverband teniet. Op veel lagen en binnen veel overheidsinstanties moet zo'n constructie dus nog landen.

In het kader van GEMMA kunnen we de verschillende rollen en functies van een samenwerkingsverband duiden en in Archimate schetsen.

Ook binnen KING leveranciersmanagement moet dit opgepakt worden. Leveranciers moeten hun pakketten aanpassen aan de behoeften van samenwerkingsverbanden zodat zij makkelijker gebruik kunnen maken van landelijke voorzieningen. Leveranciers moeten duidelijkheid krijgen over de behoeften t.a.v. software en multi tenancy. **(actie KING)**

Samenwerkingsverbanden moeten dus op het netvlies komen van GDI voorzieningen en software leveranciers moeten via KING in beweging komen.

Discussie Samenwerkingsverbanden en GDI

Stelling 1: GEMMA biedt geen handvatten voor regionale samenwerking.

KING zou meer richtlijnen en tips kunnen geven voor het gebruik van de functieplaat als samenwerkingsverband. Dit hangt samen met de vraag wat de scope is van GEMMA. GEMMA moet niet alleen gefocust zijn op één gemeente en haar architectuur en hetgeen gemeenten zelf uitvoeren. Zij moet alle soorten organisaties in het gemeentelijk landschap en infra die daarbij hoort in acht nemen. De gemeente is slechts een actor in dit veld. Dit zou expliciet terug moeten komen in GEMMA. Dit kan door bijv. bepaalde mogelijke patronen weer te geven. Dit kan door best practices te delen hoe een samenwerkingsverband in gericht kan worden. Aan de hand van katernen kunnen gemeenten worden ondersteund in hoe architectuur in kan worden gericht in bijvoorbeeld een belastingsamenwerking.

Deze vraag gaat daarnaast breder dan alleen regionale samenwerking. GEMMA zou naar het volledige gemeentelijke landschap moeten kijken. Wim geeft aan dat 'regionaal' er expliciet bij is gezet omdat vooral aandacht is voor landelijke ontwikkelingen en individuele gemeenten. Daarnaast is het onderscheid tussen gemeenten als deel van de keten en gemeenten die eigen taken ergens anders heeft ondergebracht van belang. Dat zijn verschillende perspectieven.

In beide gevallen is de regie van de gemeente in de GEMMA onderbelicht volgens een aantal deelnemers. In het bedrijfsfunctiemodel is dit onderkend en toegelicht, maar de leden missen nog hoe dit blok toe te passen in de praktijk. Wat is de impact op gegevensstromen en architectuur? Verzoek is dus om een aantal voor de hand liggende samenwerkingsoplossingen nader te beschrijven en handvatten te geven. Dit kan dus zoals eerder geopperd aan de hand van een katern die gekoppeld is aan de plaat. Dit katern moet nadrukkelijk niet gaan over hoe je regie moeten voeren maar wel hoe je een samenwerking in kan richten. Daarnaast is regie in verschillende domeinen niet altijd hetzelfde, hoewel er ook overlap is. Ook de regie in samenwerkingsverbanden is niet hetzelfde als in domeinen.

Welke samenwerkingsvarianten zou KING uit moeten werken?

- Ambtelijke fusie
- Afvalverwerking (Apeldoorn)
- ICT samenwerking
- Sociaal domein (participatie, Apeldoorn)
- Belasting

Binnen deze varianten zijn weer verschillende samenwerkingsvormen mogelijk die consequenties hebben voor de architectuur. Daarnaast zijn er nog verschillen in doelstelling als het gaat om uitvoering wettelijke taak of ondersteunend zijn aan de gemeente. En er zijn samenwerkingsverbanden die ook werken voor derden. Ook dat heeft invloed.

De aanpak voor een uitwerking moet zich richten op analyseren wat er nu ligt *ipv from scratch* beginnen. Daarom wordt van één of twee van de varianten een voorbeeld uit de praktijk uitgewerkt dat herkenbaar is voor veel gemeenten.

Dit is een traject wat goed opgepakt zou kunnen worden door cocreatie. Uiteindelijk resultaat zou moeten zijn dat GEMMA helpt om informatievoorziening te organiseren indien je als gemeente je een taak elders en met anderen wilt organiseren. Een experiment met afvalvoorziening kan KING

helpen met vormgeven van ondersteuning en definiëren welke vragen beantwoord zouden moeten worden met GEMMA t.a.v. samenwerkingsverbanden.

GEMMA consequenties voor organisatie en Informatievoorziening moeten laten zien voor verschillende voor de hand liggende varianten. Deze beelden zijn vaak al wel als het gaat om juridische, financiële en bestuurlijke gevolgen bij samenwerkingsverbanden maar niet op informatievoorziening en organisatie.

Bovenstaande zal terugkomen als advies en opdrachtformulering vanuit Wim aan VNG/KING en deze wordt afgestemd met de adviesgroep. (**actie KING**)

3. Welke behoeften hebben gemeenten aan ondersteuning voor het toepassen van GEMMA?

KING wil weten van de welke behoeften gemeenten hebben aan ondersteuning in toepassen van de GEMMA. De discussie wordt ingestoken vanuit de gemeente in den brede met al zijn stakeholders ipv alleen vanuit architectuur. Deze view op zichzelf zou als uitbreiding van de GEMMA al heel waardevol zijn.

Deelnemers geven aan dat KING moet laten zien hoe het gebruik van GEMMA de inhoud en gemeentelijke organisatie kan verbeteren.

Een handleiding GEMMA zou handig zijn. Daarbij is het taalgebruik bestemd voor niet-architecten. Hoe breng je GEMMA producten samen in de wereld van procesverantwoordelijken binnen gemeenten? Advies is om GEMMA vanuit verschillende viewpoints begrijpelijk te maken voor stakeholders van gebruikers van GEMMA. Laat met voorbeelden zien wat elke soort stakeholder heeft aan de verschillende blokken in GEMMA en wat hij er mee kan.

Vragen die daarbij aan de orde komen:

- Hoe gebruik ik de producten van GEMMA?
- Waar zit de GEMMA in het pad van visie, plan, realisatie en beheer?
- Hoe pas je GEMMA toe in huidige omgeving?
- Hoe pas je GEMMA toe als je een nieuwe ontwikkeling moet implementeren?

De volgende stakeholders en rollen+taken waarbij GEMMA zou moeten helpen worden gedefinieerd:

1. Mensen met architectenrol: informatieadviseurs

- PVE opstellen
- Roadmap
- Impactanalyses
- PSA's
- Doorvertalen GEMMA principes naar eigen organisatie

2. CIO/ ICT management, informatiemanagers

- Wat doen we met deze hype?
- Resource en portfolio planning
- Alignment tussen ICT en business
- Verkopen waarom je op bepaalde manier inricht en wat je nodig hebt

3. Lijnmanagement

- Wat betekent deze nieuwe taak voor ons (impact analyse)?
- Wat gaan we uitbesteden?
- Wat is de functionele vraag? Bijv. bij organisatiewijziging

De overige onderstaande rollen worden in deze trant verder uitgewerkt.

- Proces/gegevens/applicatiebeheerders/archivaris
- Leveranciers
- Collega overheden
- Inkoper
- Bestuurders

4. Follow up thema Cloud

Een aantal zaken die gewenst zijn om uitgewerkt te worden zijn wellicht al uitgedacht door andere organisaties zoals bijvoorbeeld NORA en het Rijk. In het werkoverleg GON spelen ideeën over collectivisering die een concrete verbinding hebben met de behoefte die in de notitie van Ivo naar voren komt. GON is puur gericht op netwerk, maar wellicht zijn er leden vanuit de adviesgroep die mee willen denken op doorontwikkeling van GON richting cloud voorziening. Dit is echter een stap verder dan het doel van de notitie. Eelco heeft deze oproep ook gedaan bij IMG100.000+ dus Rob zal ook bij hem navragen. **(actie KING)**

Theo stelt voor om te beginnen met het verzamelen van informatie die er al is. Er wordt afgesproken dat iedereen hier een steentje aan bijdraagt. Suggesties, voorbeelddocumenten en inzichten worden gestuurd naar Rob en alle leden besteden hier minimaal een uur aan. **(actie allen en Rob)**

Als het gaat om inkoop van kantoorautomatiseringssoftware wordt dit signaal neergelegd bij groep die zich bezig houdt met collectieve inkoop binnen KING. Rob legt de notitie en vragen terug bij KING **(actie KING)**.

5. Volgende overleg

Voor volgende keer staan de visie GGI/GON en invulling infrastructuurraag op de agenda. Verder zal ook MOVO (mijn overheid voor ondernemers) aan de orde komen (mei), waarbij eventueel het authenticatievraagstuk mee wordt genomen. 21 april is het volgend overleg. Het overleg van 9 juni wordt verplaatst naar 16 juni. **(actie KING)**. Mogelijk onderwerp daarvoor is de AVG.

Het belangrijkste dat bij de ALV wordt besproken is het nieuwe collectiviseringsfonds dat het gemeentefonds moet gaan vervangen. Daarnaast zullen een aantal ontwikkelingen op hoofdlijnen worden geduid als het gaat om de DA2020. Het heeft weinig zin om de stukken door te akkeren met om input te leveren. Er zal weinig meer aan veranderd kunnen worden. Stukken worden dus gedeeld met de groep in de mededelingensfeer. **(actie KING)**

6. Afsluiting en rondvraag

Geen.

Actielijst

Nummer	Actie	Eigenaar	Afgehandeld?
20161021.001	<ul style="list-style-type: none"> - KING maakt PvA voor infrastructuur laag GEMMA. Dit opnemen in het jaarplan. - Samen met de vraag wat is het beeld van de collectivisering en welk actielijst komt daar uit. 	KING	Loopt, wordt opgepakt samen met DA2020
20161118.01	Drietal pitches van CEO's mailen naar de groep	Eelco	Loopt
20161118.02	Visie collectivisering agenderen	Aantink	Loopt
20161214.01	Maken aanzet in kaart brengen overleggroepen	Theo en Eelco	Loopt
20161214.02	Bespreken lijnen tussen ECIB en Adviesgroep	Theo	Loopt
20170113.01	Input mailen naar Aantink voor organiseren van betrokkenheid van gemeenten bij de nieuwe standaardisatieaanpak	Allen	Loopt
20170210.03	Review pagina's domeinarchitecturen GEMMA online	Allen	Loopt
20170210.04	Check downloadfuncties GEMMA 2 repository	Jeffrey	afgerond
20170210.05	Mogelijkheid tot inzet van ledenvergadering voor betrokkenheid gemeenten bij GEMMA bekijken.	Theo	Loopt
20170310.01	KING zal binnen leveranciersmanagement aandacht geven aan knelpunten voor samenwerkingsverbanden t.a.v. landelijke voorzieningen	Theo	
20170310.02	Wim Bakkeren maakt opdrachtformulering voor KING om samenwerkingsverbanden beter te ondersteunen in GEMMA en stemt deze af met de adviesgroep. Daarin wordt geadviseerd een aantal use cases uit te werken.	Wim en de leden	
20170310.03	KING vraagt bij Eelco na of er vanuit de IMG gemeenten zijn die mee willen denken over doorontwikkeling GON naar	Rob	

	cloud.		
20170310.04	Inventarisatie naar goede voorbeelddocumenten tav cloud strategie, cloud beleidsvraagstukken en handreikingen. Iedereen mailt dit naar Rob.	Allen en Rob	
20170310.05	Gezamenlijk inkoop van kantoorautomatiseringssoftware wordt door KING als signaal bij unit Inkoop en infra gelegd	Rob	
20170310.06	Verplaatsen overleggen april en juni	Aantink	Afgerond
20170310.07	Stukken ALV delen	Theo/Aantink	